

ЗАЯВА ПРО ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИ СПОРУДЖЕННІ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ НОВОГО БЕЗПЕЧНОГО КОНФАЙНМЕНТУ

Відповідно до положень ст. 8, ст. 10 Закону України "Про екологічну експертизу", цією заявою державне спеціалізоване підприємство "Чорнобильська атомна електростанція" (ДСП ЧАЕС), що, зокрема, призначене та ліцензоване як експлуатуюча організація об'єкта "Укриття", оголошує про проведення екологічної експертизи концептуального проекту (техніко-економічного обґрунтування) нового безпечного конфайнменту (КП (ТЕО) НБК) та гарантує достовірність наведеної оцінки впливу на навколишнє природне середовище.

Загальнодержавне значення подолання наслідків аварії 1986 року на Чорнобильській АЕС визначено Конституцією України, ратифікованими Україною міжнародними угодами, а також рядом нормативно-правових актів ядерного та екологічного законодавства України. Перетворення зруйнованого четвертого енергоблока Чорнобильської АЕС на екологічно безпечну систему є одним з найважливіших аспектів діяльності з подолання наслідків цієї аварії.

Стратегічні рішення з пере-

творення об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему визначені Законом України "Про загальні засади подальшої експлуатації і зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення зруйнованого четвертого енергоблока цієї АЕС на екологічно безпечну систему" і деталізовані в "Стратегії перетворення об'єкта "Укриття", затвердженій рішенням урядової Комісії з питань комплексного розв'язання проблем Чорнобильської АЕС від 18 травня 1997 року. Відповідно до цих рішень, перетворення об'єкта "Укриття" досягається шляхом реалізації трьох основних етапів:

♦ етап 1 — зменшення поточних ризиків;

♦ етап 2 — створення додаткових захисних бар'єрів, у тому числі таких, що забезпечуватимуть умови для реалізації робіт на етапі 3;

♦ етап 3 — вилучення з об'єкта "Укриття" паливовмісних матеріалів і довгоіснуючих радіоактивних відходів, їх кондиціонування для наступного захоронення.

На замовлення ДСП ЧАЕС, за рахунок коштів Міжнародного Чорнобильського фонду "Укриття", у 2003 році Консорціумом (Bechtel International Systems, Electricite' de

France, и Battelle Memorial Institute), який виконував роботи із залученням Українського консорціуму (Науково-дослідний інститут будівельних конструкцій, Київський інститут "Енергопроект", міжгалузевий науково-технічний центр "Укриття"), був розроблений Концептуальний проект (техніко-економічне обґрунтування) нового безпечного конфайнменту.

Запланована діяльність, мета і шляхи її здійснення

Відповідно до положень Закону України "Про загальні засади подальшої експлуатації і зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення зруйнованого четвертого енергоблока цієї АЕС на екологічно безпечну систему", спорудження НБК має забезпечити досягнення таких цілей, узгоджених із загальними цілями Плану здійснення заходів:

♦ забезпечення захисту персоналу, населення і довкілля від впливу джерел ядерної та радіаційної небезпеки, пов'язаних з існуванням об'єкта "Укриття";

♦ забезпечення умов для здійснення діяльності з перетворення об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему, зокрема для демонтажу/підсилення нестабільних конструкцій об'єкта "Укриття", вилучення паливовмісних

матеріалів та поводження з радіоактивними відходами.

Відповідно до визначених цілей та функцій, Концептуальний проект визначає такі основні елементи НБК:

♦ основна споруда, включаючи аркову конструкцію, фундаменти, західну та східну торцеві стіни, включаючи необхідні забезпечувальні та допоміжні системи, транспортно-технологічне устаткування, в тому числі ті, що забезпечуватимуть демонтаж/підсилення нестабільних конструкцій;

♦ технологічний корпус;

♦ допоміжні будівлі та споруди.

Проектний термін експлуатації НБК складатиме 100 років з можливістю продовження до 300 років.

Суттєві фактори, що впливають чи можуть впливати на стан навколишнього природного середовища з урахуванням можливості виникнення надзвичайних екологічних ситуацій

У складі Концептуального проекту при оцінці впливів на навколишнє середовище був розглянутий радіаційний і нерадіаційний впливи при спорудженні, експлуатації НБК та демонтажі/підсиленні нестабільних конструкцій об'єкта "Укриття".

(Закінчення на стор. 2)

ЗАЯВА ПРО ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИ СПОРУДЖЕННІ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ НОВОГО БЕЗПЕЧНОГО КОНФАЙНМЕНТУ

(Початок на стор. 1)

Визначено, що нерадіаційні фактори не призводять до помітних впливів на навколишнє середовище.

При спорудженні та експлуатації НБК і демонтажі/підсиленні нестабільних конструкцій не передбачається масштабна діяльність з поводження з паливовмісними матеріалами, за винятком робіт із збору, контейнеризації та передачі на тимчасове контролюване зберігання обмежених обсягів паливовмісних матеріалів.

Відповідно до визначених цілей спорудження НБК при оцінці впливу на навколишнє середовище було виконане порівняння екологічних наслідків аварій при спорудженні НБК і за його відсутності. Для такого порівняння були визначені такі джерела впливу:

- ♦ радіаційний викид при обваленні будівельних конструкцій об'єкта "Укриття" за відсутності НБК;

- ♦ радіаційний викид при обваленні будівельних конструкцій об'єкта "Укриття" у період спорудження НБК, при насуванні аркової конструкції в проектне положення;

- ♦ радіаційний викид при обваленні будівельних конструкцій об'єкта "Укриття" у період їх демонтажу після введення в експлуатацію НБК.

Кількісні та якісні показники оцінки рівнів екологічного ризику запланованої діяльності, а також заходи, що гарантують впровадження діяльності відповідно до екологічних стандартів і нормативів

При нормальному виконанні робіт, передбачених в Концептуальному проекті НБК, основні впливи відбуватимуться при демонтажі нестабільних конструкцій об'єкта "Укриття". Прийняті рішення з радіаційного захисту забезпечуватимуть безпеку персоналу, населення і навколишнього середовища при поточному опроміненні. Оцінена величина колективної ефективної дози персоналу становить близько 100 люд.·Зіверт. Прогнозується, що реалізація додаткових заходів в обсязі, об'гуртованому та оптимізованому на стадії проектування, може знизити цю величину приблизно в 4 рази.

Захист від потенційного опромінення при будівництві та експлуатації НБК буде здійснюватися шляхом комплексного застосування заходів із

зменшення імовірності критичних подій (запобіжні заходи) і заходів з мінімізації, наскільки це можливо, наслідків критичних подій (пом'якшувачі заходи).

При порівняльній оцінці впливів на навколишнє середовище від аварій в разі спорудження НБК та за його відсутності, в рамках Концептуального проекту аналізувались всі компоненти навколишнього середовища. Оцінки для геологічного середовища і мікроклімату показали практичну відсутність впливів на ці компоненти. В районі розміщення НБК відсутні пам'ятники архітектури, історії і культури, а також зони рекреації і культурні ландшафти, тому вплив на зазначені компоненти виключається. Вплив на рослинний і тваринний світ, а також на заповідні об'єкти прогнозується зневажливо малим і буде непомітним на фоні сучасного забруднення цих компонентів навколишнього середовища радіонуклідами аварійного викида 1986 року. Об'єктами, на які аналізовані джерела потенційно можуть впливати, були визначені: водне середовище, повітряне середовище, ґрунт, соціальне середовище. Для всіх цих компонентів негативні наслідки варіанту обвалення об'єкта "Укриття" під НБК є у 50 — 500 разів меншими, ніж наслідки для варіанту обвалення об'єкта "Укриття" за відсутності НБК та наслідки варіанту обвалення об'єкта "Укриття" при насуванні НБК.

З урахуванням прогнозованого довготривалого існування об'єкта "Укриття" до завершення його перетворення на екологічно безпечний об'єкт, за результатами оцінки впливів на навколишнє середовище був зроблений основний висновок про те, що екологічний ризик, пов'язаний з аваріями при спорудженні та експлуатації НБК значно нижчий, ніж ризик, пов'язаний з обваленням будівельних конструкцій об'єкта "Укриття" за відсутності НБК.

Інформування громадськості щодо запланованої діяльності, її мети і шляхів її здійснення

З метою інформування громадськості щодо запланованої діяльності із створення НБК, її мети і шляхів її здійснення, ДСП ЧАЕС планує такі заходи:

- ♦ продовжити поточну роботу з громадськістю, зокрема, у вигляді діяльності Інформаційного центру ДСП ЧАЕС, контактів з громадськими організаціями екологічного, професійного та науково-інженерного профілю, контактами із засобами масової інформації;

- ♦ протягом 2-х тижнів підготувати та розповсюдити пакет інформаційних матеріалів з даними стосовно екологічних наслідків спорудження та експлуатації конфайнменту;

- ♦ протягом місяця з моменту опублікування цієї заяви провести науково-технічні наради (консультації) з провідними національними громадськими організаціями науково-інженерного профілю;

- ♦ протягом місяця з моменту опублікування цієї заяви організувати в Києві та Славуті проведення круглих столів з питань спорудження НБК з представниками громадських організацій екологічного профілю та засобами масової інформації;

- ♦ підтримати організаційним, інформаційним та експертним забезпеченням громадські слухання щодо Концептуального проекту (ТЕО) НБК в разі прийняття органами місцевого самоврядування рішення про проведення таких слухань;

- ♦ підтримувати в актуальному стані інформацію стосовно даного та інших проектів на веб-сторінці Чорнобильської АЕС www.shelter.ukraine.org

Виконуючи функції експлуатуючої організації, адміністрація і персонал ДСП ЧАЕС зобов'язуються:

- ♦ реалізувати технічні, організаційні та інші рішення, передбачені Концептуальним проектом (ТЕО) нового безпечного конфайнменту з урахуванням зауважень і пропозицій регулюючих і наглядових органів стосовно захисту персоналу, населення та навколишнього середовища;

- ♦ скоригувати прогнозні екологічні оцінки за фактом уточнення вихідних даних при розробці проектної документації НБК та своєчасно надати відповідну інформацію державним органам та громадськості;

- ♦ протягом всього терміну експлуатації об'єкта "Укриття" дотримуватись технологічного регламенту, нести сировинні і матеріальні витрати по забезпеченню безпечної експлуатації і, тим самим, гарантувати виконання екологічних вимог з охорони навколишнього середовища.

Володимир ФОМІН,
в. о. директора
ДСП "Чорнобильська АЕС"